

P(I)ETER BASTAARD VAN EGMOND (VERMELD 1425-1473) EN MAGISTER J(OH)AN BASTAARD VAN EGMOND (VERMELD 1442-1468)

P(i)eter bastaard van Egmond *, richter van Veluwe, rentmeester te Hattem en burggraaf op het huis aldaar, vermeld sedert 9 maart 1425 (RA in Utrecht, archief van de baronie IJsselstein, nr. 1, fol. 78v, vgl. fol. 49), ovl. na 14 juli 1473 (RA in Utrecht, archief van de baronie IJsselstein, nr. 1, fol. 78v-79), impliciet voor 9 nov. 1480 (RA in Gelderland, archief van het huis Klarenbeek, nr. 4, fol. 90v-91);

tr. 1e ** voor 1 febr. 1438 (RA in Utrecht, archief van het Domkapittel, nr. 2368, dl. 1, 1438-1474, fol. 1, dl. 2, 1438-1499, fol. 1-1v) Agnes(e) van Herwen ***, ovl. na 6 dec. 1450 (RA in Gelderland, archief van het huis Klarenbeek, nr. 3, fol. 36v-37);
tr. 2e (NA, archief van de Grafelijkheidsrekenkamer van Holland, registers, nr. 7, fol. 53v-54 = akte 59) "Heinrick Wynaelsdochter" ****.

* Zoon van J(oh)an, heer van Egmond en IJsselstein (o.a. RA in Utrecht, archief van de baronie IJsselstein, nr. 1, fol. 49, GA Zutphen, oud-archief, nr. 1377, oorkonde van 3 juni 1436), en Elisabeth (Lisebeth) P(i)etersdr. van Muyden (afgeleid uit RA in Utrecht, archief van de baronie IJsselstein, nr. 1, fol. 43 en fol. 78), die als achterkleinkinderen van Aernout [van Amstel], heer van IJsselstein, te nauw met elkaar verwant waren om te kunnen trouwen. J(oh)an, heer van Egmond en IJsselstein, baljuw van Kennemerland en (West-)Friesland, regent voor zijn onmondige zoon Arnolt [van Egmond], hertog van Gelre, graaf van Zutphen; oorkondt 6 mei 1419 met betrekking tot een lening, door hem in 1397 aangegaan (GA Alkmaar, archieven van de gasthuizen, nr. 123), ovl. 4 jan. 1451 (RA in Gelderland, archief van de graven en hertogen van Gelre, graven van Zutphen, nr. 472, fol. 3, 15v, 16v, Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Noord-Holland, dl. 3, 1929, p. 22), begr. Egmond aan den Hoef (P.C. Bloys van Treslong Prins en J. Belonje, Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Noord-Holland, dl. 3, 1929, p. 22); huw.voorw. 23 juni 1409 (Cornelis van Zomeren, Beschrijvinge der stadt Gorinchem en landen van Arkel, benevens der

aloude en adellijke geslagten der doorlugtige heeren van Arkel, 1755, p. 491, 492), tr. mogelijk 1e Maria van Arkel, ovl. 19 juli 1415, begr. IJsselstein (Abraham Kemp's Leven der doorluchtige heeren van Arkel, uitgegeven door Henrik Kemp, 1656, p. 194); mogelijk tr. 2e tussen 26 mei 1424 en 6 jan. 1425 een bastaarddochter van J(oh)an, hertog van Beieren (NA, archief van de graven van Holland, nr. 1283, fol. 42).

Elisabeth (Lisebeth) P(i)etersdr. van Muyden, vermeld 21 okt. 1388 als jongste dochter van P(i)eter van Muyden (RA in Utrecht, archief van de baronie IJsselstein, nr. 1, fol. 43), ovl. na 8 mei 1415 (RA in Utrecht, archief van de baronie IJsselstein, nr. 1, fol. 43); tr. voor 2 mei 1410 (RA in Utrecht, archief van de baronie IJsselstein, nr. 1, fol. 43) Geryt Speyaert.

** Uit dit huwelijk een zoon Johan van Egmond Petersz., vermeld 19 juli 1470 (RA in Gelderland, archief van de graven en hertogen van Gelre, graven van Zutphen, charterverzameling, nr. 1120, vgl. Is. An. Nijhoff, Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland, dl. 4, 1847, p. 435-436), 16 febr. 1477 (RA in Utrecht, archief van het Domkapittel, nr. 2368, dl. 2, 1438-1499, fol. 100v), 2 sept. 1483 (RA in Gelderland, archief van de Gelderse Rekenkamer, nr. 2029 = charterverzameling, nr. 2732, vgl. Is. An. Nijhoff, Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland, dl. 5, 1851, p. 170, A.H. Martens van Sevenhoven, Het archief der Geldersche Rekenkamer, 1559-1795, en van de commissarissen, belast met het beheer van de Geldersche domeinen, 1543-1559, dl. 2, 1925-1926, p. 90), 13 aug. 1485 (GA Arnhem, rechterlijk archief, nr. 379, fol. 29), 18 maart 1486 (GA Arnhem, rechterlijk archief, nr. 379, fol. 124v), alsmede een dochter Beerte, vermeld 6 dec. 1450 (RA in Gelderland, archief van het huis Klarenbeek, nr. 3, fol. 36v-37), ovl. impliciet na 13 aug. 1485 (GA Arnhem, rechterlijk archief, nr. 379, fol. 29), tr. voor 15 nov. 1477 (GA Arnhem, rechterlijk archief, nr. 377, fol. 76v-77) Aernt ingen Nulandt.

*** Dochter van Aernt van Herwen, schepen van Zutphen. In RA in Utrecht, archief van het Domkapittel, nr. 2368, dl. 1, 1391-1436, fol. 107, wordt hij aangeduid als "Aernt van Herweyn"; volgens Johanna Maria van Winter, Ministerialiteit en ridderschap in Gelre en Zutphen, 1962, p. 325, 339, werden leden van de familie Van Herwijnen soms ook Van Herwen genoemd.

**** In NA, archief van de Grafelijkheidsrekenkamer van Holland,

registers, nr. 7, fol. 53v-54 = akte 59, is op 30 aug. 1518 onder het opschrift "Legitimacie Ghijsbrecht van Egmont" een akte van aug. 1518 geregistreerd betreffende de legitimatie door de landsheer van "Gijsbrecht Pieterszoon onse ondersaete woenende in onsen lande van Hollant bastaertzone van Pieter van Egmond oick bastaert dien hij hadde staende den huwelicke van denzelven Pieter ende wijlen Baerte van Zuytphen zijne huysvrouwe bij Heinrick Wynaelsdochter doe ongehylicet wesende die hij namaels getrouwet heeft voor zijn echte huysvrouwe". "Ghijsbrecht Pieterzoen van Egmont" woont in 1512 te 's-Gravenhage (NA, archief van de Grafelijkheidsrekenkamer van Holland, registers, nr. 712, fol. 14v, vgl. De Hofboeken van 's-Gravenhage 1458-1561, bewerkt door N.J. Pabon, 1937, p. 287).

Literatuur:

- Simon van Leeuwen, *Batavia illustrata*, 1685, p. 949
- Jacobus Kok, *Vaderlandsch woordenboek*, dl. 13, 1785, p. 183
- G. van Hasselt, *Roozendaal als de prachtigste bezitting van de Geldersche graven en hertogen en derzelver hofhouding aldaar enz. enz.*, 1808, p. 346, 354
- Is. An. Nijhoff, *Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland*, dl. 4, 1847, p. 141, 242, 324, 332, 362, 435, 436
- J.I. van Doorninck, *Catalogus der archieven van het Groote (vroeger Heilige-Geesten-) en Voorster Gasthuis te Deventer (1267-1815)*, 1879-1880, p. 237
- Heraldieke Bibliotheek*, nieuwe reeks dl. 3 (1881), p. 10, 18, 125
- Leidsche rechtsbronnen uit de Middeleeuwen*, uitgegeven door P.J. Blok, 1884, p. 118
- P.N. van Doorninck, *Inventaris van het oud archief der heerlijkheid en gemeente Neder-Hemert*, 1892, p. 51
- G. Busken Huet en J.S. van Veen, *Verslag van onderzoekingen naar archivalia te Parijs, belangrijk voor de geschiedenis van Nederland, op last der regeering ingesteld*, 1899, p. 90, 91
- Gelre. Vereeniging tot beoefening van Geldersche geschiedenis, oudheidkunde en recht. *Bijdragen en Mededeelingen [sedert dl. 49 (1949): Bijdragen en Mededeelingen]*, dl. 7 (1904), p. 100-102, 105, 109, 125-127, 135, dl. 10 (1907), p. 212-218, dl. 15 (1912), p. 32, dl. 30 (1927), p. 145, 146, dl. 57 (1958), p. 77, staat II, p. 84, 85
- H.M. Werner, *Geldersche kasteelen. Historische, oudheidkundige en genealogische studiën*, dl. 1, 1906, p. 48
- A.H. Martens van Sevenhoven, *Het archief der Geldersche Rekenkamer, 1559-1795, en van de commissarissen, belast met het beheer van de Geldersche domeinen, 1543-1559*, dl. 2, 1925-1926, p. 52-54, 61, 63, 66
- A.J. van de Ven, *De oude archieven van de gemeente Elburg en van den zeepolder Oosterwolde*, 1932, p. 260, 263, 265
- A.P. van Schilfgaarde, *Het archief van het huis Bergh. Regestenlijst van oorkonden, eerste stuk (828-1490)*, 1932, p. 233
- A.J. Maris, *De leen-, keurmedige en tynsgoederen van de Sint Salvator-abdij te Prüm in Gelderland (leenkamer van Klarenbeek). Register*, 1934, p. 31, 32
- D.P.M. Graswinckel, *Het oud-archief der gemeente Arnhem*, 1935, dl. 2, p. 255
- W.E. Smelt, *Het oud-archief van de gemeente Zutphen*, 1941, dl. 2, p. 149, 195
- A.J. van de Ven, *Het oud-archief der gemeente Doesburg*, 1950, dl. 2, p. 222
- A.W.E. Dek, *Genealogie der heren en graven van Egmond*, 1958, p. 19, 24/25, tweede druk 1970, p. 19, 24/25, 103
- Johanna Maria van Winter, *Ministerialiteit en ridderschap in Gelre en Zutphen*, 1962, p. 345, tabel C nr. 14
- A.P. van Schilfgaarde, *Inventaris van het archief van het huis Hackfort*, 1974, p. 48, 71, 72
- W. van Hille, *Inventaire des lettres de légitimation enregistrées aux Chambres des Comptes de Lille et de Brabant, au Conseil de Brabant et aux Conseils privés espagnol et autrichien des Pays-Bas et de Franche-comté*, 1979, p. 196
- Ons Voorgeslacht*, jg. 38 (1983), p. 451, 457, 460, 466, 479, 486, 493, 494, 513, 516, 518, 521, jg. 71 (2016), p. 322, 323
- Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie*, dl. 41 (1987), p. 102

P. Hoekstra, *Lunteren, een historische studie*, 1989, p. 29
F.C. Berkenvelder, *Zwolse regesten*, dl. 4, 1991, p. 180
A.W.E. Dek, *Bloedverwanten van prins Maurits*, 1993, p. 14
F.W.J. van den Berg en A.P. van Schilfgaarde, *Inventaris van het archief van het huis Hackfort 1349-1983*, 1995, p. 100
J.C. Kort, *Repertoria op leen- en tijnshoven van de Dom en Oudmunster te Utrecht*, 2010, p. 30
J.C. Kort, *Repertoria op leen- en tijnshoven in de Gelderse Vallei*, 2010, p. 187

J(oh)an bastaard van Egmond *, magister **, kanunnik van de St. Catharinakapel bij het slot te Egmond aan den Hoef c.q. Rinnegom, 1450 verheven tot parochiekerk van Egmond (RA in Utrecht, archief van het kapittel van de Dom te Utrecht, nr. 2463-3, RA in Noord-Holland, archief van de abdij van Egmond, nr. 699, oorkonden van 6 april 1454, 8 mei 1454, 3 juni 1454, 17 juli 1454, 21 okt. 1454, 25 okt. 1454), zonder wettig nageslacht ovl. voor 20 juni 1468 (NA, archief van de Nassause Domeinraad, archief van de raad en rekenkamer te Breda tot 1581: stukken betreffende de rechten en goederen van Anna van Buren, nr. 223).

* Zoon van J(oh)an, heer van Egmond en IJsselstein. Bastaardbroeder van Arnolt [van Egmond], hertog van Gelre, graaf van Zutphen.

** 1452-1453 "officiatio magistri Johannis bastardi de Egmonda ad ecclesiam de Egmonda" (RA in Utrecht archief van het kapittel van de Dom te Utrecht, nr. 2463-3). Mogelijk identiek met "Joh. Egmunde, Trai. d.", ingeschreven als student Keulen 3 aug. 1442 (Die Matrikel der Universität Köln 1389 bis 1559, bearb. v. Hermann Keussen, Bd. 1: 1389-1466, 1892, S. 342. Die Matrikel der Universität Köln, bearb. v. Hermann Keussen, Bd. 1: 1389-1475, 2. Auflage 1928, S. 451), "Johannes de Egmunda, Traj. dioc.", ingeschreven als student Leuven 1443, "Johannes de Egmonda de Herlam [= Haarlem], Traj. dioc.", ingeschreven als student Leuven 1445, gepromoveerd in de facultas artium Leuven 1446 (Matricule de l'Université de Louvain, tome 1: 1426-1453, publié par E. Reusens, 1903, p. 151, 154).

Literatuur:

P.M. Grijpink, Register op de parochiën, altaren, vicarieën en de bedienaars zooals die voorkomen in de Middeleeuwsche rekeningen van den officiaal des aartsdiakens van den Utrechtschen Dom, dl. 3: Kennemaria, door C.P.M. Holtkamp, 1930, p. 48

P.A. Meilink, Het archief van de abdij van Egmond, 1951, dl. 3, p. 38-41

S.W.A. Drossaers, Het archief van de Nassause Domeinraad, tweede deel: Het archief van de raad en rekenkamer te Breda tot 1581. Stukken betreffende de rechten en goederen van Anna van Buren, 1955, dl. 3: Regestenlijst van oorkonden II (1460-1580), p. 25, 28

A.W.E. Dek, Genealogie der heren en graven van Egmond, 1958, p. 19, 24/25, tweede druk 1970, p. 19, 24/25